

PLAN

SPROVOĐENJA POSTUPKA PROCENE RIZIKA

Pravni osnov za procenu rizika

Procenu rizika u USR «DELIBLATSKO JEZERO», poslodavac će izvršiti prema odredbama:

- Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu (Sl. glasnik RS br. 101/05);
- Pravilnika o načinu i postupku procene rizika na radnom mestu i radnoj okolini (Sl. glasnik RS br. 72/06 i 84/06);
- Odluke poslodavca o pokretanju postupka procene rizika;
- Nacionalnih i međunarodnih standarda;
- Smernice Evropske unije o proceni rizika;
- Preporuka MOR-a;
- Pravilnika koji reguliše oblast bezbednosti i zdravlja na radu;
- Propisa iz oblasti radnog prava, zdravstvene zaštite, higijene rada, zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja i dr.

Procenjivači rizika, organizacija i koordinacija sprovođenja postupka procene rizika i izmene i dopune ovog akta

Procenu rizika vrši Ljubomir STOILJKOVIĆ, JMBG: 2307953860134, predsednik Upravnog odbora. Po ukazanoj potrebi, u pojedinim fazama procene rizika, procenjivač rizika će angažovati stručno lice kao konsultanta, putem zaključenja posebnog Ugovora o angažovanju.

Procenu rizika otpočeti sa danom donošenja odluke o pokretanju postupka, a završiti je do 31. 12. 2009. godine.

Sprovođenje postupka procene rizika obaviti po aktivnostima i to:

- Pripreme radnje;
- Opis tehnološkog i radnog procesa, sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- Snimanje organizacije rada;
- Snimanje stanja bezbednosti i zdravlja na radu;
- Prepoznavanje i utvrđivanje opasnosti i štetnosti na radnom mestu i radnoj okolini (prikupljanje i proučavanje dokumentacije i konsultacija zaposlenih);
- Procena rizika u odnosu na opasnosti i štetnosti;
- Utvrđivanje načina i mera za otklanjanje, smanjenje ili sprečavanje rizika;
- Donošenje zaključka.

U toku procene rizika, procenjivač će konsultovati zaposlene radnike.

Izmene i dopune akta o proceni rizika vršiće se po potrebi, na osnovu kontinuiranog praćenja stanja bezbednosti i zdravlja na radu, od strane poslodavca.

Analize aktuelnosti akta o proceni rizika, uz uključivanje zaposlenih, vršiće se šestomesečno.

Metod za vršenje procene rizika

U postupku procene rizika koristiće se kombinacija poznatih metoda, a analiza i procena nivoa rizika vršiće se po modelu metode KINNY.

U slučaju da se, tokom pripremnih radnji, procenjivač odluči za korišćenje i druge priznate metode, to će biti posebno naznačeno izmenom ovog dela plana.

Faze i rokovi za procenu rizika

Procena rizika izvršiće se u 5 (pet) faza:

- Faza 1 -	Priprema za procenu rizika do	01. 10. 2009.
- Faza 2 -	Prikupljanje i analiza podataka do	15. 10. 2009.
- Faza 3 -	Utvrdjivanje opasnosti i štetnosti do	01. 11. 2009.
- Faza 4 -	Procena rizika i utvrđivanje mera do	01. 12. 2009.
- Faza 5 -	Izrada zaključka i definisanje načina
izmene i dopune akta o proceni rizika do	31. 12. 2009.

Način prikupljanja dokumentacije potrebne za procenu rizika

Lice za procenu rizika će prikupiti svu potrebnu dokumentaciju.

Sva dokumentacija se nalazi kod poslodavca. U slučajevima ukazane potrebe za dokumentacijom koju poslodavac poseduje, isti je dužan da je pribavi u najkraćem roku, a najkasnije do završetka faze 2, po utvrđenim rokovima za procenu rizika.

U Deliblatu, 01. 09. 2009. godine

Predsednik Upravnog odbora

3. OPŠTI PODACI O POSLODAVCU

Ime i prezime poslodavca:	Ljubomir STOILJKOVIĆ, JMBG: 2307953860134
Poslovno ime privrednog subjekta - radnje:	USR «DELIBLATSKO JEZERO»
PIB:	104283088
Registarski broj privrednog subjekta - radnje:	08782466
Šifra delatnosti:	92622
Opis delatnosti:	Zaštita staništa, stvaranje uslova za odvijanje sportskog ribolova
Sedište privrednog subjekta - radnje:	Deliblato, Maršala Tita 123

4. OPIS TEHNOLOŠKOG I RADNOG PROCESA, OPIS SREDSTAVA ZA RAD I SREDSTAVA I OPREME ZA LIČNU ZAŠTITU NA RADU

4.1. Tehnološki proces:

Tehnološki proces obuhvata sledeće poslove:

- Čuvanje Rezervata od krivolova;
- Naplata dozvola;

USR «DELIBLATSKO JEZERO» vrši zaštitu staništa i stvaranje uslova za odvijanje sportskog ribolova u Specijalnom rezervatu prirode, u skladu sa Rešenjem nadležnog Ministarstva. Tehnološki proces je zasnovan na klasičnoj delatnosti zaštite prirodnog dobra od strane čuvarske službe i administrativnih poslova za potrebe Udruženja, koje vrši predsednik Upravnog odbora i nema dodatnih poslova, koji bi uticali na povećanje rizika od povređivanja zaposlenih. U Udruženju se koriste električne pente standardnih kvaliteta, i ne postoji njihov štetan uticaj na zaposlene radnike, ali postoji rizik njihovog prevrtanja i potapanja, što dovodi do rizika gušenja u vodi.

4.2. Radni proces:

Radni proces zaposlenih radnika je zasnovan na sprovođenju već pomenutog tehnološkog procesa od strane zaposlenog radnika, a u skladu sa Ugovorom o radu, koji su potpisali sa poslodavcem i

- Čuvanje Rezervata od krivolova: Radnik je zadužen za redovan obilazak i zaštitu Rezervata, vodene površine 162 Ha, kopnene površine od oko 100 Ha, te prodaju dozvola za ribolov. Prilikom ovog dela radnog Radnici su izloženi konfliktnim situacijama, mikroklimatskom uticaju i riziku upadanja u vodu, upozoreni na rizik povređivanja, i rizika po zdravlje, usled nepažnje ili dejstva više sile.

- Prodaja karata je deo radnog procesa radnika u skladu sa Statutom Udruženja. Radnik je dužan da, u skladu sa zahtevom ribolovca izda dozvolu za ribolov i naplati je. Rizik pri vršenju ovog dela radnog procesa je zanemarljiv, sa malim posledicama.

- Kontrola radnog procesa, organizacioni i administrativni poslovi su deo radnog procesa predsednika Upravnog odbora u skladu sa Statutom Udruženja., vrše se na području Rezervata i nema predviđenih rizika od povređivanja.

Zaposleni radnici nisu opterećeni bilo kakvim dodatnim poslovima izvan navedenih, koji su u skladu sa Ugovorom o radu, koji su potpisali sa poslodavcem.

4.3. SREDSTVA ZA RAD:

4.3.1. Objekti:

Radna prostorija - kancelarija, kao uređen deo prostora sa pripadajućim uređajima, opremom, instalacijama i robom, namenjen za radne procese, nalazi se u objektu površine 48 m², sagrađenom od čvrstog materijala. U objektu su sprovedene trofazna električna energija, sa standardno izolovanom instalacijom i sa standardnim priključcima. Pod objekta je prekriven itisonoma redovno održavanim i neklizajućim. Osvetljenje zatvorenog dela objekta se vrši sa običnim sijalicama i zadovoljavajućeg je kvaliteta. Radna temperatura u zatvorenom delu objekta je od 18C do 25C. Poslovna dokumentacija Udruženja je smeštena u vitrinama, te nema rizika od njihovog pada.

4.3.2. Oprema za rad

Redni broj	Naziv opreme	Identifikacioni broj	Komada
1.	Penta na električni pogon		4

4.3.3. Ostala sredstva

Sem pomenutih uređaja, objekat poseduje i vitrinu za poslovnu dokumentaciju, kancelarijske stolove, stolice.

4.4. Oprema za ličnu zaštitu

Redni broj	Naziv sredstva ili opreme	Zaštita	Koristi se pri obavljanju poslova
1.	Radno odelo	Mehaničke povrede	Celokupan radni proces
2.	Termo prsluk	Termo zaštita	Poslovi na otvorenom u vreme niskih temperatura
3.	Vodootporna kabanica	Zaštita od kiše	Poslovi na otvorenom u vreme metereoloških padavina
4.	Vodootporne čizme	Zaštita od vode	Poslovi na otvorenom u vreme metereoloških padavina
5.	Pojas (prsluk) za spasavanje	Zaštita od davljenja u vodi	Kontrola vodene površine u čamcu
7.	Zaštitne naočare	Zaštita od UV zračenja	Kada je radnik izložen UV zračenju

4.5 Sirovine i materijali koji se koriste

USR «DELIBLATSKO JEZERO» prilikom sprovođenja radnog procesa ne koriste nikakve druge sirovine i materijali..

5. SNIMANJE ORGANIZACIJE RADA

Na osnovu sprovedenog snimanja organizacije rada, utvrđen je sledeći snimak organizacije rada:

5.1. Poslovi i delatnosti Udruženja su:

Zaštita staništa, stvaranje uslova za odvijanje sportskog ribolova

- Šifra delatnosti: 92622

5.2. Poslovi se obavljaju na sledećim radnim mestima:

- Naziv radnog mesta:	Predsednik Upravnog odbora;
- Opis posla:	Kontrola radnog procesa;
Organizacioni poslovi;
Administrativni poslovi;
- lokacija radnog mesta:	Rad na otvorenom i na terenu
- broj zaposlenih na radnom mestu:	1 (jedan);
- broj žena na radnom mestu:	0 (nema);
- broj muškaraca na radnom mestu:	1 (jedan);
- Broj mlađih od 18 god. na radnom mestu:	0 (nema);
- Broj zaposlenih na radnom mestu starosti 18-23 godine:	0 (nema);
- Broj invalida na radnom mestu:	0 (nema).
- Naziv radnog mesta:	Čuvar;
- Opis posla:	Čuvanje Rezervata od krivolova;
Prodaja karata.
- lokacija radnog mesta:	Rad na otvorenom i na terenu
- broj zaposlenih na radnom mestu:	4 (četiri);
- broj žena na radnom mestu:	0 (nema);
- broj muškaraca na radnom mestu:	4 (četiri);
- Broj mlađih od 18 god. na radnom mestu:	0 (nema);
- Broj zaposlenih na radnom mestu starosti 18-23 godine:	0 (nema);
- Broj invalida na radnom mestu:	0 (nema).

5.3. Radno vreme, godišnji odmori i pauze u toku rada:

- Radno vreme:	40 časova nedeljno – po porebi;
- Smenski rad:	Da;
- Pauze u toku rada:	30 (trideset) minuta – po potrebi;
- Prekovremeni rad	Po potrebi
- Godišnji odmor	20 radnih dana godisnje.

6. STANJE BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

U postupku prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti na radnom mestu i u radnoj okolini, utvrđene su sledeće opasnosti i štetnosti na radnom mestu i u radnoj okolini i konstatovano sledeće:

6.1. Opasnosti

6.1.1. Mehaničke opasnosti koje se pojavljuju korišćenjem opreme za rad:

- Oprema za rad je visoko bezbedna, ali postoje rizici prevrtanja čamca ili ispadanja iz njega, u slučaju nepažnje ili dejstva više sile.
- U slučaju nepažljivog rada ili dejstva više sile, moguće su mehaničke povrede radnika.

6.1.2. Opasnosti koje se pojavljuju u vezi sa karakteristikama radnog mesta:

- Opasnost usled nepažljivog kretanja (spoticanja, klizanja, pada u vodu i sl),
- Opasnosti usled nepažljivog rukovanja pentama (prevrtanje pente)
- Opasnost od saobraćajnih nezgoda prilikom obavljanja podlova na terenu;
- Opasnost od ujeda otrovnih i drugih životinja;
- Opasnost o mikroklimatskih uslova (visoke i niske temperature)
- Opasnost od UV zračenja;

6.1.3. Opasnosti koje se pojavljuju korišćenjem električne energije:

- Opasnost direktnog ili indirektnog dodira električne instalacije, usled nepažljivog rukovanja električnim priključcima, utičnicama, prekidačima.

6.1. Štetnosti

6.1.1. Štetnosti koje nastaju ili se pojavljuju u procesu rada

- Hemijske štetnosti: Nisu uočene.
- Fizičke štetnosti: Nisu uočene;
- Biološke štetnosti: Nisu uočene;
- Mikroklimatske štetnosti: potencijalne mikroklimatske štetnosti, izazvane radom na otvorenom prostoru pri visokim i niskim temperaturama.

6.2.2. Štetnosti koje proističu iz psihičkih i psihofizioloških napora, koje se uzročno vezuju za radno mesto i poslove koje zaposleni obavlja:

- Zaposleni radnici su zanemarljivo izloženi stresnim situacijama, izazvanim odgovornošću obavljanja radnog procesa;
- Zaposleni radnici su delimično izloženi konfliktinim situacijama;
- Zaposleni nisu, izloženi neprirodnom položaju tela, i dugotrajnom sedenju u toku radnog procesa;
- Zaposleni radnici nisu izloženi velikom fizičkom opterećenju.

6.2.3. Štetnosti vezane za organizaciju rada:

- Radnik je, po potrebi, izložen prekovremenom radu;
- Radnik je, po potrebi, izložen noćnom radu;
- Radnik nije izložen pripravnosti za slučaj intervencije.

6.3. Radna mesta sa povećanim rizikom: Nema

7. PREPOZNAVANJE OPASNOSTI I ŠTETNOSTI NA RADNOM MESTU, UTVRĐIVANJE LISTE OPASNOSTI I ŠTETNOSTI I PROCENA RIZIKA

7.1. Prepoznate opasnosti i štetnosti

Opis radnih aktivnosti	Postojanje opasnosti ili štetnosti		Prepoznate opasnosti i štetnosti	Izloženost opasnostima i štetnostima			AKCIJA (planirane aktivnosti)	Utvrdene opasnosti i štetnosti
	Da	Ne		Verovatnoća	Učestalost	Nivo		
Predsednik UO								
Kontrola radnog procesa		Ne						
Organizacioni poslovi	Da		Povrede u saobraćaju	Postoji, malo verovatno	Kontinuirano	5		Mehaničke
Administrativni poslovi		Ne						

Procena rizika:

	Posledice	Verovatnoća	Učestalost
Opis kriterijuma	Male	Jedva pojmljivo	Kontinuirano
Rang	1	0,1	1

Nivo rizika:

Ukupna ocena	Nivo rizika	Akcija
0,1	Prihvatljiv (neznatan)	Ne zahteva se nikakva akcija

Opis radnih aktivnosti	Postojanje opasnosti ili štetnosti		Prepoznate opasnosti i štetnosti	Izloženost opasnostima i štetnostima			AKCIJA (planirane aktivnosti)	Utvrđene opasnosti i štetnosti
	Da	Ne		Verovatnoća	Učestalost	Nivo		
Čuvar								
Čuvanje rezervata od krivolova	Da		Konfliktne situacije, rizik davljenja u vodi, povrede prilikom nepažnje	Postoji, malo verovatno	Kontinuirano	5	Obuka o bezbednom radu, korišćenje zaštitne opreme	Mehaničke povrede, mikroklimatske štetnosti
Prodaja karata		Ne						

Procena rizika:

Opis kriterijuma	Posledice	Verovatnoća	Učestalost
	Ozbiljne	Postoji, ali malo verovatno	Kontinuirano
Rang	1	0,5	10

Nivo rizika:

Ukupna ocena	Nivo rizika	Akcija
5	Prihvatljiv (neznatan)	Ne zahteva se nikakva akcija

7.2. Procena rizika

- Procena rizika se vrši po metodi Kinny.

Nivo rizika se definiše kao proizvod moguće štete (posledice), verovatnoće i učestalosti, formulom: $R=P+V+U$

(R – nivo rizika, P – posledica, V – verovatnoća, U – učestalost.

7.3. Lista opasnosti i štetnosti

Opasnosti/štetnosti	PROCENA RIZIKA				Mere zaštite
	Posledica	Verovatnoća	Učestalost	Nivo rizika	
Hemijske štetnosti	Male	Jedva pojmljivo	Kontinuirano	0,1	Ne zahteva se akcija
Fizičke štetnosti	Znatne	Sasvim moguće	Kontinuirano	3	Zaštitna oprema
Biološke štetnosti	Male	Jedva pojmljivo	Kontinuirano	0,1	Ne zahteva se akcija
Uticaj mikrokline	Znatne	Sasvim moguće	Kontinuirano	3	Zaštitna oprema
Uticaj osvetljenja	Male	Jedva pojmljivo	Kontinuirano	0,1	Ne zahteva se akcija
Klimatski uticaj	Znatne	Sasvim moguće	Kontinuirano	3	Zaštitna oprema
Štetne materije	Male	Jedva pojmljivo	Kontinuirano	0,1	Ne zahteva se akcija
Druge štetnosti	Male	Jedva pojmljivo	Kontinuirano	0,1	Ne zahteva se akcija
Fizički napor	Male	Jedva pojmljivo	Kontinuirano	0,1	Ne zahteva se akcija
Nepravilan položaj tela	Male	Jedva pojmljivo	Kontinuirano	0,1	Ne zahteva se akcija
Psihički naponi	Male	Jedva pojmljivo	Kontinuirano	0,1	Ne zahteva se akcija
Odgovornost	Male	Jedva pojmljivo	Kontinuirano	0,1	Ne zahteva se akcija

8. NAČIN I MERE ZA OTKLANJANJE, SMANJENJE ILI SPREČAVANJE RIZIKA

Polazeći od procenjenog rizika, utvrđenog prioriteta i poštujući principe prevencije, u skladu sa propisima o bezbednosti i zdravlju na radu (Čl. 12. stav 2. Pravilnika o načinu i postupku procene rizika na radnom mestu i u radnoj okolini), tehničkim propisima, standardima i opšte priznatim merama, utvrđuju se sledeće mere za sprečavanje, otklanjanje ili smanjenje rizika:

1. Zabrana korišćenja alkohola zaposlenih na mestima sa povišenim rizikom i obavljanja poslova u alkoholisanom stanju;
2. Obavezno korišćenje zaštitne opreme za vreme vršenja radnog procesa;
3. Redovno pregledanje i održavanje sredstava za rad;
4. Obezbeđivanje propisanih uslova za bezbedan i zdrav rad u radnoj okolini, odmah;
5. Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad u roku od 30 dana;
6. Prethodni i periodični lekarski pregledi.

Lice odgovorno za sprovođenje određenih mera je Ljubomir STOILJKOVIĆ, predsednik Upravnog odbora.

9. ZAKLJUČAK

Na osnovu sprovedenog snimanja organizacije rada, prepoznavanja i utvrđivanja opasnosti i štetnosti i utvrđivanja načina i mera za otklanjanje, smanjenje i sprečavanje rizika, izvršenim ovim aktom, donosi se sledeći zaključak:

- 9.1. **Radna mesta na kojima je izvršena procena rizika je: Predsednik Upravnog odbora i čuvar.**
- 9.2. **Mesta sa utvrđenim delimično povećanim rizikom: vozač.**
- 9.3.1. **Prioriteti u otklanjanju rizika su prethodni i periodični lekarski pregled radnika, pregled i održavanje sredstava za rad, obavezna obuka za rukovanje radnim mašinama i nabavka zaštitne opreme.**
- 9.3.2. **Predsednik Upravnog odbora Udruženja, izjavom koja je sastavni deo ovog akta, obavezuje se da će primeniti sve utvrđene mere za bezbedan i zdrav rad na radnim mestima i u radnoj okolini u skladu sa ovim aktom.**

10. PROVERA EFIKASNOSTI PRIMENE AKTA O PROCENI RIZIKA

- 10.1.1. **Proveru efikasnosti primene akta vrši Ljubomir STOILJKOVIĆ, kao lice određeno za bezbednost i zdravlje na radu u Udruženju.**
- 10.2. **Ako lice iz tačke 1. ove glave u postupku provere efikasnosti primene akta uoči njihovu neefikasnost, predložiće korekciju tih mera.**

11. IZMENE I DOPUNE AKTA

11.1. Izmene i dopune ovog Akta podležu potpunoj ili delimičnoj izmeni i dopuni u slučajevima predviđenim zakonom, i to:

- Potpuna izmena i dopuna

Vrši se nakon svake kolektivne povrede na radu sa smrtnim posledicama, koja se dogodi na radnom mestu i u radnoj okolini Rezervata.

- Delimične izmene i dopune (u delu koji se odnosi na određeno radno mesto i sa njim povezana radna mesta) vrše se:

- U slučaju smrtne povrede na radu ili teške povrede na radu;
 - U slučaju pojave svake nove opasnosti ili štetnosti, odnosno promene nivoa rizika u procesu rada;
 - Kada mere koje se utvrde za sprečavanje, otklanjanje ili smanjenje rizika nisu odgovarajuće ili ne odgovaraju procenjenom stanju;
 - Kada je procena zasnovana na podacima koji nisu ažurni;
 - Kada postoji mogućnost ili načini za unapređenje, odnosno dopunu procenjenih rizika.
- **Ovaj Akt podleže potpunoj ili delimičnoj dopuni i na osnovu naloženih mera inspektora rada.**
- **Izmenama i dopunama ovog Akta utvrđuju se korektivne mere u postupku njegovog sprovođenja.**

12. OSTALE ODREDBE

Ovaj Akt stupa na snagu danom donošenja.

U Deliblatu, dana 25. 10. 2009. godine,

Ljubomir STOILJKOVIĆ,
predsednik UO

13. OBAVEZE I ODGOVORNOSTI POSLODAVCA:

- 13.1. Obezbeđivanje rada na radnom mestu i u radnoj okolini u kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu. Poslodavac se ne oslobađa obaveza i odgovornosti u vezi sa primenom ovih mera određivanjem drugog lica ili prenošenjem svojih obaveza i odgovornosti na drugo lice;
- 13.2. Poslodavac obezbeđuje da radni proces bude prilagođen telesnim i fizičkim mogućnostima zaposlenog, a da radna okolina, sredstva za rad i sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu budu urađena, odnosno proizvedena i obezbeđena tako da ne ugrožavaju bezbednost i zdravlje zaposlenog;
- 13.3. Poslodavac je dužan da prijavi inspekciji rada početak rada, početak rada odvojene jedinice, svaku promenu tehnološkog postupka, ukoliko se u njemu menjaju uslovi rada;
- 13.4. Poslodavac je dužan da izradi elaborat za izvođenje radova, koji su duži od 7 dana;
- 13.5. Poslodavac je dužan da saraduje sa dva ili više poslodavaca u primeni propisanih mera za bezbednost i zdravlje zaposlenog, kada obavljaju radove na istom prostoru;
- 13.6. Poslodavac je dužan da, ukoliko za obavljanje svojih poslova angažuje zaposlene kod drugog poslodavca, da obezbedi propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu.
- 13.7. Poslodavac je dužan da za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu angažuje službu Medicine rada i to naročito u
- Sprovođenju zdravstvene zaštite zaposlenih (upoznavanje zaposlenih sa rizicima po zdravlje, ispitivanje uzroka nastanka profesionalnih oboljenja i bolesti u vezi sa radom i dr.)
 - Vršnju prethodnih i periodičnih lekarskih pregleda zaposlenih na radnom mestu sa povećanim rizikom;
 - Analizi povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti u vezi sa radom
 - Podaci o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi sa radom dostavljaju se organizaciji zdravstvenog i penzijskog i invalidskog osiguranja u skladu sa Zakonom, a mogu se dostavljati drugim licima samo uz pismenu saglasnost zaposlenog.
- 13.8. Poslodavac je dužan da zaposlenom na radnom mestu sa povećanim rizikom pre početka rada obezbedi prethodni lekarski pregled, kao i periodični lekarski pregled u toku rada.
- 13.9. Ako se u postupku periodičnog lekarskog pregleda utvrdi da zaposleni ne ispunjava posebne zdravstvene uslove za obavljanje poslova na radnom mestu sa povećanim rizikom, poslodavac je dužan da ga premesti na drugo radno mesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima. Neispunjavanje posebnih zdravstvenih uslova za rad na radnom mestu sa povećanim rizikom ne može biti uzrok otkaza Ugovora o radu.

- 13.10. Poslodavac je dužan da vodi evidenciju o radnim mestima sa povećanim rizikom kao i zaposlenima na tim mestima, povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi sa radom, opasnim materijama koje koristi u toku rada, itd.
- 13.11. Poslodavac je dužan da izveštava inspekciju rada i nadležne organe za unutrašnje poslove o svakoj smrti, kolektivnoj ili teškoj povredi na radu, o svakoj opasnoj pojavi koja bi mogla da ugrozi bezbednost i zdravlje zaposlenih itd, kao i da izveštava o tome zaposlene i organizacije nadležne za zdravstveno i penzijsko i invalidsko osiguranje.
- 13.12. Poslodavac ima obavezu, u skladu sa zakonom, da osigura zaposlene od povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom, radi obezbeđivanja naknade štete. Finansijska sredstva za osiguranje padaju na teret poslodavca, a određuju se u zavisnosti od nivoa rizika od povređivanja, profesionalnog oboljenja ili ooboljenja u vezi sa radom na radnom mestu i radnoj okolini.
- 13.13. Poslodavac je dužan da izvrši osposobljavanje zaposlenog za bezbedan i zdrav rad kod zasnivanja radnog odnosa, premeštanja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad, kao i kod promene procesa rada koji može prouzrokovati promenu mera za bezbedan i zdrav rad.
- 13.14. Poslodavac je dužan da obezbedi da zaposlena žena u vreme trudnoće, zaposleni maloletnici i zaposleni sa samanjenom radnom sposobnošću, i pored osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad, budu i u pismenoj formi obavešteni o rezultatima procene rizika na radnom mestu i o merama za njihovo otklanjanje , u cilju povećanja bezbednosti i zdravlja na radu.
- 13.15. Poslodavac ima zakonsku obavezu da zaposlene, u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad, upozna sa svim vrstama rizika na poslovima na kojima rade, kao i da ih upoyna sa konkretnim merama za bezbednost i zdravlje na radu u skladu sa Aktom o proceni rizika. Osposobljavanje se obezbeđuje u toku radnog vremena, a troškovi osposobljavanja ne mogu ići na račun zaposlenog.
- 13.16. Ako poslodavac odredi zaposlenom da istovremeno obavlja poslove na dva ili više radnih mesta, dužan je da zaposlenog osposobi za bezbedan i zdrav rad na svakom od radnih mesta.
- 13.17. Provera teorijske i praktične osposobljenosti zaposlenog za bezbedan i zdrav rad obavlja se na radnom mestu u radno vreme.

14. PRAVA I OBAVEZE ZAPOSLENIH:

- 14.1. Zaposleni ima pravo da poslodavcu daje predloge, primedbe i obaveštenja o pitanjima bezbednosti i zdravlja na radu, kao i da kontroliše svoje zdravlje prema rizicima radnog mesta. u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti.
- 14.2. Zaposleni koji radi na radnom mestu sa povećanim rizikom ima pravo i obavezu da obavi lekarski pregled na koji ga upućuje poslodavac.
- 14.3. Zaposleni je dužan da radi na radnom mestu sa povećanim rizikom, na osnovu izveštaja službe Medicine rada, kojim se utvrđuje da je zdravstveno sposoban za rad na tom radnom mestu.
- 14.4. Zaposleni ima pravo da odbije rad u sledećim slučajevima:

- Ako mu preti neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nisu sprovedene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radnom mestu na koje je određen, sve dok se te mere ne obezbede;
- Ako mu poslodavac nije obezbedio propisani lekarski pregled, ili ako se na lekarskom pregledu utvrdi da ne ispunjava propisane zdravstvene uslove za rad na radnom mestu sa povećanim rizikom.
- Ako u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad nije upoznat sa svim vrstama rizika i merama za njihovo otklanjanje, na poslovima ili na radnom mestu na koje ga je poslodavac odredio.
- Duže od punog radnog vremena, odnosno noću, ako bi, prema oceni službe Medicine rada takav rad mogao da pogorša njegovo zdravstveno stanje.
- Na sredstvu za rad na kojem nisu primenjene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu.

- 14.5.** Zaposleni ima pravo da, kada mu preti neposredna opasnost po život i zdravlje, preduzme odgovarajuće mere u skladu sa svojim znanjem, kao i da napusti radno mesto. U tom slučaju, zaposleni nije odgovoran za štetu koju prouzrokuje poslodavcu.
- 14.6.** Kada zaposleni odbije da radi u navedenim slučajevima, a poslodavac smatra da zahtev zaposlenog nije opravdan, poslodavac je dužan da odmah obavesti Inspekciju rada.
- 14.7.** Dužnost zaposlenih je da primenjuju propisane mere za bezbedan i zdrav rad, da namenski koriste sredstva za rad i opasne materije, da koriste propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da sa njima pažljivo rukuje, da ne bi svoju i tuđu bezbednost i zdravlje.
- 14.8.** Obaveza zaposlenog je da, u skladu sa svojim saznanjima odmah obavesti poslodavca o napravnostima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi, koja bi na radnom mestu mogla da ugrozi njegovo i tuđe zdravlje i bezbednost.
- 14.9.** Zaposleni je dužan da pre početka rada pregleda svoje radno mesto, uključujući i sredstva za rad koja koristi, kao i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu, i da u slučaju uočenih nedostataka obavesti poslodavca ili drugo ovlašćeno lice.
- 14.10.** Ako poslodavac posle dobijenog obaveštenja ne otkloni nepravilnosti, štetnosti, opasnosti ili druge pojave u roku od 8 dana, ili ako zaposleni smatra da za otklanjanja utvrđenih pojava nisu sprovedene odgovarajuće mere za bezbednost i zdravlje, zaposleni se može obratiti nadležnoj inspekciji rada, o čemu obaveštava lice zaduženo za bezbednost i zdravlje na radu.
- 14.11.** Zaposleni je dužan da sarađuje sa poslodavcem i licem zaduženim za bezbednost i zdravlje na radu, kako bi se sprovele mere za bezbednost i zdravlje na poslovima na kojima radi.
- 14.12.** Ukoliko ne ispunjava navedene obaveze predviđene ovim Aktom i Zakonom, zaposleni će se kazniti za prekršaj novčanom kaznom u iznosu 10.000 – 20.000 dinara.

Ljubomir STOILJKOVIĆ
 Predsednik UO